

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meșinca
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734 -6889

MIHAIL Diaconescu – Apologetul Ortodoxiei și Dacoromânismului

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

„Prin opera sa Mihail Diaconescu realizează o astfel de performanță; construcțiile sale epice sunt contribuții la ceea ce eu numesc devenirea conștiinței de sine a unei națiuni. A națiunii române, dar nu numai...”

General (r) Lucian Culda

Mihail Diaconescu este unul dintre Fii de Aur ai Țării de Argint – Argesus – **Argeșul**. El s-a născut în casa binecuvântată de lumină cerescă a preotului – învățător **Aurelian** și a presbiteriei **Aurelia** sub ocrotirea Sfinților Arhangheli **Mihail** și **Gavriil**, având drept pavază Sabia de foc a dreptății Voievodului Oștirilor cerești și harul inspirației prin mlădierea ramurei de Măslin a Arhanghelului binevestitor – purtător al Păcii și al Iubirii, care i-au înrăurit misiunea teologico-filosofică, vocația de erudit condeier al spiritului ortodox național-universal și dragostea de Neam.

El a venit la viață pe 8 Noiembrie 1937, în comuna Priboieni. A absolvit Liceul „Gheorghe Șincai” – București, Facultatea de Filologie a Universității București (1960) și Doctoratul în filologie în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” – Iași (1972). A debutat la „Gazeta literară” și a devenit cadru didactic în Rupea-Brașov de lb. română, latină, logică și psihologie, apoi profesor la Institutul Pedagogic-Pitești.

Lângă menirea moștenirii sale genetice, Fiul Argeșului - **Mihail** a așezat cucernic formarea sa de filolog alături de Potirul ortodoxiei, astfel că în această mixtură sacerdotală de **intuiție** și **insuflare** a odrăslit în persoana sa o întreită conștiință, **istorico – literaro - religioasă**, în care se sublimă tradiția, se consacră vocația, se concentrează atitudinea, se plinește mărturisirea și se definește misiunea metafizico-mistică prin deslușirea nedeslușitei Taine a Luminii și Muzicii CUVÂNTULUI.

Editorial a debutat ca romancier, urmând în paralel cu zel calea mistică ortodoxă pe axa tradițională Eminescu, Nae Ionescu, Mircea Vulcănescu, Vasile Băncilă, Ernest Bernea, Lucian Blaga, Nichifor Crainic, Dumitru Stăniloae, Theodor M. Popescu ș.a.

Valoarea demonstrațiilor, acrvia într-adevăr, sinteza esenței, metoda și spiritul analitic, puterea de disociere, forța erudiției, tăria dreptei credințe, iubirea de Neam, dragostea de Dumnezeu și lumina harului ce se pogoară fac din profesorul Mihail Diaconescu un **corifeu** al spiritualității ortodoxe dacoromâne, adică, un **tradiționalist** de mare prestigiu, un **vizionar** fenomenologic, un **evocator** al marilor înfăptuiri naționaliste, un ilustru **estetician**, un remarcabil **filosof** și un rafinat **teolog**.

Mihail Diaconescu prin Opera sa de excepție se încadrează **matricei Ortodoxiei dacoromâne, înfăptuind ce are de înfăptuit – sensul faptei, „de a pune piatră pe piatră”, la temelia dragostei de**

Glie și de Neam și de a încrusta în Stâlpul veșniciei – nemurirea dacilor prin Crucea biruinței întru Înviere ca Iubire dumnezeiască.

Opera cultă a profesorului universitar Mihail Diaconescu este un ȘIRAG de cicluri literare, istorice, filosofice, teologice, care se însumă ca o LAMURĂ a Tradiției străbune, care se impune ca o RESTAURARE literară de excepție, ca un grande MONUMENT istoric, patrimonial și ca o pururea inestimabilă CTITORIE religioasă.

Istoria Literaturii Dacoromane

Istoria Literaturii Dacoromane, care relevă de fapt **Istoria antică a literaturii creștin-ortodoxe dacoromâne** – este cea mai profundă sinteză științifică închinată literaturii dacoromâne până în prezent.

Ea se impune prin *Receptarea epocii literare dacoromane în istoriografia română și europeană, Literatura Getică, Începuturile Literaturii Creștine, Școala Literară de la Tomis, Școala Literară de la Dunărea de Jos, Literatura Dacoromană în Patrimoniul național și Universal*.

Istoria Literaturii Dacoromane s-a impus prin **ȘCOALA LITERARĂ DE LA TOMIS**, o **Academie de prestigiu a vremii respective**, ca o Corolă a literaturii universale, prin autori de mare prestigiu, precum **Cotys I**, regele poet, Sf. Ier. **Betranion**, Sf. Ier. **Theotim I**, Sf. **Ioan Cassian**, Sf. **Niceta de Remesiana**, Sf. **Dionisie Areopagitul**, **Ioan Maxențiu**, **Leontius Byzantinus**, Sf. **Martinus de Bracara**, **Auxentius de Durostorum**, Ierarhul istoric **Iordanes**, **Aethicus Histricus** ș.a., fapt monumental care, prin cunoașterea ecumenicității patristice atestă **patrimoniul spiritual al poporului nostru dacoromân, eminamente creștin ortodox**.

Din capodopera sa, *Istoria Literaturii Dacoromane*, vom privi în mod expres cu emoție, simțire și venerare aura celui mai mare sfânt-scriitor al Bisericii Ortodoxe primare-universale, geto-dacul **Dionisie Areopagitul** (c. 470-c. 545), deopotrivă filosof și teolog, estetician și logician, calendarolog și traducător de limbă greacă și latină. Opera sa nepieritoare care și-a câștigat dimensiunea cerească prin tratatele **Numele divine, Teologia mistică, Ierarhia cerească și Ierarhia bisericască, Epistolele**, l-au impus Istoriei universale a Bisericii și totodată esteticii și filosofiei.

Marele nostru poet, teolog, estetician, academician Nichifor Crainic și-a dezvoltat celebrul său *Curs de teologie mistică* pe **Sistemul dionisian**. „În evoluția istorică a ideilor creștine, el (Sistemul dionisian) are o valoare universală, întrucât întreaga literatură mistică, ortodoxă, romano-catolică sau protestantă, se rezumă pe sistemul lui. Nici un alt scriitor din epoca patristică nu s-a bucurat de o universală recunoaștere și de o universală circulație ca Dionisie.” (Nichifor Crainic, *Curs de teologie mistică* 1935-1936), *Prelegerea a V-a – Sistemul dionisian*)

Mai tânărul său mare prieten, politician, istoric și scriitor latin **Flavius Magnus Aurelius Cassiodorus** (c. 490-583), autor al cronicii *Romana, Getica* (12 cărți) și capodopera *De institutione divinarum et humanarum litterarum (seu lectionem)* – *Despre metoda artelor divine și umane*, tratat destinat monahilor în calea urcușului lor spiritual prin adâncă cultură, lucrare continuă, rugăciune și meditație, coleg de studii la Mănăstirea-Academie **Vivarium**, unde dacul nostru a predat cu mare succes dialectica (logica) și teologia ortodoxă, i-a conturat medalionul prin care strălucea de înțelepciune, spirit enciclopedic, erudiție, ținută morală și spirituală. „Dovedea prin faptele sale omenia și era vrednic de societatea regilor.” (*De institutione divinarum et humanarum litterarum (seu lectionem)* XXIII)

În ilustrul portret realizat cu acrivie de confratele latin se împletesc armonic admirația, afecțiunea, recunoștința și venerația. Traducerea Pr. Prof. Univ. Dr. Ștefan C. Alexe ni-l redă în lumina strălucirii sale. „Naște încă și astăzi Biserica universală bărbați iluștri, strălucind de podoaba dogmelor adevărate. Căci a fost în zilele noastre **călugărul Dionisie, scit de neam**, dar după caracter cu totul roman (adică trac, n.a.) foarte învățat în amândouă limbile, dovedind prin faptele sale echilibru sufletesc pe care îl învățase în Cărțile Domnului. A cercetat Scripturile cu o râvnă atât de mare și le-a înțeles astfel încât ori de de unde ar fi fost întrebat, avea răspunsul pregătit, dându-l fără nici o întârziere. Acesta a predat dialectica împreună cu mine și a petrecut cu ajutorul lui Dumnezeu foarte mulți ani din viață în cadrul învățământului glorios... În el era multă simplitate împreună cu înțelepciune, smerenie împreună cu învățătură, moderație împreună cu talentul de a vorbi... Era un creștin integru, legat total, cu statornicie de rânduilele strămoșești. Era cunoscut că strălucește în știința lui.” (Cassiodor, *Scrieri, Istoria Bisericească*)

tripartită. Trad. de Liana și Anca Manolache. Introducere și note de Pr. Prof. Univ. Dr. Ștefan C. Alexe, Ed. I.B.M. al B.O. R., București, 1998)

Toate aceste virtuți creștine întrupate în smerenia lui proverbială, de aici și cognomenul de **Smeritul**, l-au înnobilit spiritual ca pe „**doctrinarul estetic prin excelență al creștinismului**,” cum remarcă vlădica Corneanu. (Mitropolit Nicolae Corneanu, *Elemente de estetică patristică*, în *Studii patristice, aspecte din vechea literatură creștină*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1984)

Prelegeri de Estetica Ortodoxiei

I. Teologie și estetică

Volumul surprinde în mod cu totul expres, captivând admirabil prin diversitatea naturii, a tematicii abordate: *Teologie și estetică, Ipostazele Frumosului, Mistagogie și Caligogie, Artistul și Creația*.

„*Prelegeri de Estetica Ortodoxiei este cu totul aparte în literatura noastră, recomanda pr. prof. univ. dr. Dumitru Radu, ... interesează nu numai estetica de școală, ci întreaga cultură, literatură și artă prin implicațiile religioase, morale și prin valori teologice, filosofice, literare și artistice puse în circulație în serviciul revigorării scrisului românesc și, prin aceasta, în slujba spiritualității creștine ortodoxe românești, cu valențe ecumenice.*”

Marele nostru profesor contemporan, sociologul creștin ortodox **Ilie Bădescu** sublinia cu admirație, „*Domnul Mihail Diaconescu a dat în Prelegeri de Estetica Ortodoxiei una dintre lucrările fundamentale ale culturii noastre... Este o carte care rămâne, una dintre acele creații capabile să exprime specificul și pulsația unei culturi, să catalizeze și să întrețină în lectori noi disponibilități, noi vocații creatoare, noi energii spirituale, îndeosebi.*”

Tratatul teologic al profesorului Mihail Diaconescu **Prelegeri de Estetica Ortodoxiei**, împletește în mod trinitar, original și erudit elemente fundamentale de teologie, filosofie, estetică, înrundindu-le prin nobila sa creație creștină, nuanțând aristocrația Frumosului, Ipostazele lui, pentru a le dăruia lumii ca adevăruri spirituale, reflectate din *Teologia mistică* a Sfântului **Dionisie Smeritul** și **Areopagitul**, ce transcend prin har, lumină și sunet întru armonia sublimului Adevăr revelat.

Am avut onoarea să primesc autograful domniei sale, pe acest volum în 17 Martie 2016, prin intermediul prietenului meu, marele bibliofil **Dumitru Ionescu-București**.

Din Corola FRUMOSULUI nemărginit savurăm cu emoție, smerenie, vibrație, bucurie și extaz mireasma teofaniei supreme, Dumnezeu ca FRUMUSEȚE absolută, veșnică, iar cea creată, a lumii și a omului, ca Frumusețe perfectă.

Numele atribuite lui Dumnezeu, „**Cel mai presus de orice nume!**” (Filipeni 2, 9), Adevărul, Viața, Iubirea, Libertatea, Înțelepciunea, Binele, Știința, Veșnicia, Infinitatea, Omniprezența, Frumusețea sunt de fapt **atribute absolute** ale Divinității.

„*Frumosul cel supraesențial se numește Frumusețe din cauza acelei frumuseți pe care o distribuie tuturor lucrurilor, potrivit cu firea lor.*” (Dionisie Areopagitul, *Despre Numele Divine*, trad. din lb. greacă de Pr. Cicerone Iordăchescu și Teofil Simenschy, Colecția „Din vechea literatură creștină”, Tipografia concesionară Alexandru Terek, Iași-1936)

„*Sfinții Părinți au reluat concepția biblică despre măreția și **frumusețea** lui Dumnezeu, care se revelează în frumusețea lumii create. I-au adăugat însă credința că Dumnezeu, sursa acestei frumuseți, este **frumusețe pură, perfectă, Frumusețea însăși**, către care ne putem îndrepta prin credință, contemplație și spiritualizare continuă. Întrucât Dumnezeu totalizează frumusețea, El conține în Sine frumusețea lumii, a toate câte există, inclusiv a omului și a creațiilor sale. De aceea Sfinții Părinți afirmă că **EL este atotfrumos**. Toată frumusețea lumii își are cauza în **Dumnezeu Frumusețe**, la care aspiră prin spiritualizare. Din Dumnezeu Frumusețe își trag existența toate câte sunt frumoase în lume, orice ar fi ele.*” (Prof. Univ. Dr. Mihail Diaconescu, **Prelegeri de Estetica Ortodoxiei I. Teologie și estetică**, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Ed. Doxologia, Iași, 2009, p. 93)

Frumusețea FRUMOSULUI se oglindește în sublimul ceresc al Dumnezeirii!

FRUMUSEȚEA este Izvorul Luminii Dumnezeiești care îmbrățișează cu razele ei Frumusețea lumii și pe cea a Omului Hristofor, cel cu suflet frumos!

Toți Sfinții Părinți au mărturisit prin grai sau prin scris că Dumnezeu – Sfânta Treime este ARHETIPUL Frumuseții, întrupată fizic și spiritual în Mântuitorul Hristos.

Scrierile apocrife atestă o epistolă atribuită guvernatorului **Publius Lentulus**, guvernatorul Iudeii, predecesorul lui Pilat din Pont, scrisoare revelatoare în care strălucește sublim Chipul Frumuseții absolute a Mântuitorului Iisus Hristos.

„În acest timp s-a arătat un bărbat și are putere mare. Numele lui: **Iisus Hristos**; oamenii îl numesc puternic profet, iar discipolii îl numesc Fiul lui Dumnezeu. Învie morții și vindecă pe cei bolnavi de toată neputința. Bărbatul este de statură înaltă, dar simetrică; aspectul feței lui este serios și plin de energie, încât cei ce-l privesc, pe de o parte – îl iubesc, iar pe de alta – se sfiesc.

Perii capului sunt de culoare roșiatică până la umeri, fără lustru și drepti, iar de la urechi până la umeri creți și lucii, spânzurând și de la umeri mai jos, și despărțiți într-o parte și alta după datina Nazareilor. Fruntea netedă și curată, fața lui nepătată, înfrumusețată de o rumeneală moderată. Privirea lui – nobilă și grațioasă; nasul și gura lui – cu totul fără defecte. Barba lui – deasă și de culoarea perilor capului, asemenea despărțită; ochii lui – albaștri și foarte luminoși. Când mustră este înfiorător, iar când învață și sfătuiește, atrăgător și amabil. Grația feței lui este de o gravitate admirabilă. Nimenea nu l-a văzut niciodată râzând, plângând însă, da. După statura cea lungă a corpului său, mâinile îi sunt drepte și brațele frumoase. Grav și maiestuos în cuvânt, scump însă la vorbire. **La figură este cel mai frumos dintre oameni.**” (Epistola a fost tradusă și tipărită în limba rămână în *Ceslovul mare* de la **Râmnic**, p. 732-733 și în *Ceslovul* de la **Neamț**)

Nici nu se putea să nu fie **Cel mai frumos dintre oameni**, EL, Care S-a născut din Cea mai frumoasă **Femeie-Fecioară-Mamă** de pe pământ și din **TATĂL ceresc**!

„**El** (Dumnezeu), **Cel ce e cauza propriei Sale frumuseți!**” (Isaia 40, 26)

*Mihail Diaconescu
este cel mai important scriitor al spiritualității românești,
începător al scrisului nostru viitor.”
Pr. Acad. Dumitru Stăniloae, 1989*

„Frumusețea se revelează diferit. subliniază apologetul nostru Mihail Diaconescu (el însuși înzestrat de Dumnezeu cu frumusețe fizică, morală, spirituală), în funcție de perspectiva în care oamenii se situează. În acest sens, există o frumusețe a corpului omenesc, ca ansamblu anatomic armonios și funcțional cu o copleșitoare putere de atracție, o frumusețe a spiritului, care se manifestă tot mai puternic în lume și în istorie, și o frumusețe ca atribut al Divinității.” (Mihail Diaconescu, *Dialoguri și meditații metafizice despre literatură, muzică și artele plastice*. București 2015, p. 266)

Marele scriitor ortodox rus Fiodor Mihailovici Dostoievski, adânc tulburat de absoluta Frumusețe a Domnului nostru Iisus Hristos, mărturisea cu tărie, că „nu există nimic mai frumos, mai adânc, mai plăcut, mai rațional, mai bărbătesc și mai desăvârșit ca Mântuitorul. El este o minune a istoriei și apariția unui astfel de ideal ca El în mijlocul omenirii este o minune și mai mare. El este idealul desăvârșirii și frumuseții morale.” (citad de Dr. H.C. Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului, Dostoievski, despre confesiunile creștine, în vol. Studii de teologie morală, Ed., și Tipografia Arhiepiscopiei, Sibiu, 1969, pp. 260-266)

Frumusețea constă și în faptul că Epistola guvernatorului Publius Lentulus, apocrifă sau nu, a stat la baza Arhetipului Icoanei ortodoxe a Frumuseții Mântuitorului.

Fecioara Maria, Fiică și Prințesă din ramura nobilă a tracilor palestinieni, căreia Sfânta Treime i-a acordat privilegiul dumnezeiesc de a fi aleasă într-un Întroparea LOGOSULUI. Fiul a supravenerat-o ca Maică și ca Mireasă a Duhului Sfânt, iar Sfântul Duh a îndumnezeit-o într-un Taina înomenirii Fiului. Întregul Cosmos a preamărit-o. Arhanghelul Gavriil i-a adus suprema serafică cinstire. Ioan Botezătorul, nepotul ei a admirat-o suprafiresc. Toți apostolii au supravenerat-o într-un fel sau altul. Luca i-a realizat Aura Frumuseții în Icoana pururea nemuritoare a Ortodoxiei, iar Ioan Evanghelistul, apostolul îndrăgit a întrezărit-o ca pe Femeia solară, FEMEIA-FECIOARĂ-MAMĂ – „Femeia înveșmântată în Soare și luna era sub picioarele ei și pe cap purta cunună din douăsprezece stele.” (Apocalipsa 12,1)

Viziunea apostolului este de fapt imaginea Maicii Domnului îmbrăcată în Hristos.

„Îmbrăcați-vă în Iisus Hristos Domnul!” (Romani 13, 14)

Femeia-Fecioară-Mamă strălucește ca un Luceafăr absolut în Cer și pe Pământ, în mărturisirea Marilor Sfinți Părinți ai Bisericii Ortodoxe - Una Apostolică, Vasile cel Mare, Grigorie de Nazianz, Grigorie de Nissa, Ioan Gură de Aur ș.m.a.

Sfântul Dionisie Smeritul și Areopagitul, scitul nostru care vine pe filiala convertirii din uceniciei Apostolului Pavel, la trei luni de la încreștinare a fost învrednicit de Maica Domnului ca un privilegiu aparte pentru neamul Ei geto-dac, să o vadă în întreaga ei splendoare de frumusețe dacică: „Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, că îmi părea cu neputință ca cineva afară de Dumnezeu să fie atâta de plin de frumusețe și de dumnezeiască putere și slavă și dar! Nimeni din oameni nu poate să înțeleagă ceea ce am înțeles eu, când am văzut cu ochii mei pe cea mai frumoasă dintre toate femeile din lume și mai înfrumusețată decât toate puterile cerești, pe Maica Domnului Dumnezeuului nostru Iisus Hristos, și mărturisesc înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu care s-a născut dintr-însa, că dacă n-aș fi cunoscut pe Dumnezeu și luminata învățătură, atunci aș fi socotit-o pe Preasfânta Fecioară Maria ca pe Însuși Dumnezeu!” (Viața, Urmarea și Psaltirea Maicii Domnului, MAMA NOASTRĂ, Ed. „Lumină din Lumină”, București, 2005, p. 255)

Sfântul Ambrozio – Arhiepiscopul Milanului (339-397), inspirat de cuvintele Sf. Ignatie Teoforul – Episcop-martir al Antiohiei (35-107), a adus slavă Frumuseții FECIOAREI. „Chipul ei cel dinafară arăta desăvârșirea cea dinăuntru, bunătatea, smerenia și întreaga înțelepciune.” (ibid., p. 256)

Sfântul Epifanie de Salamina (315-403), a fost cucerit de Frumusețea Preacuratei Fecioare MARIA, reprezentându-i omenirii chipul sublim. „Statura Fecioarei Maria era de talie mijlocie. Culoarea părului îi era gălbuie și foarte plăcut și atârna pe sub acoperământul capului ei. Culoarea feței ei era ca bobul de grâu când dă în copt bine. Ochii îi erau limpezi, asemănători măslinii coapte. Sprâncenele ei erau în oarecare mlădiere și foarte minunate. Nasul lungăreț, buzele trandafirii care dăruiau o dragoste sfântă și grație îngerească.” (ibid., p. 256)

Filosoful, apologet creștin Lactanțiu, Lucius Caelius Firmianus (240-320), într-o Epistolă adresată cezarului Romei, sublinia frumusețea sublimă a lui Iisus Hristos, consemnând plin de fascinație că, „Seamănă cu mama Lui, care este cea mai frumoasă femeie din lume... Fecioara Maria era îmbrăcată într-o dumnezeiască frumusețe plină de smerenie, în care se găseau cele mai frumoase trăsături ale ființelor cerești.” (ibid., p. 256)

Probabil că sub acest chip s-a pictat tainic (nu de mâini omenești) Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Sihăstria Rarăului - Bucovina, reprezentând-o pe Fecioara Maria singură, demnă, cuvioasă, maiestuoasă în rugăciunea plină de lacrimi și de foc pentru Neamul ei geto-daco-român mereu încercat și-ncarcerat:

„Dă-mi, Doamne, durerile toate/ Și lasă-mă fără dor/ Dar fă și un pic de dreptate/ Pentru acest popor./ Că-i lacrimă pâinea pe masă/ Și-i sângeră fruntea de spini,/ Mâncat de vânduții de-acasă/ Vândut de mâncării străini.”

(Icoana cu aura acelei desăvârșite Frumuseți și ruga au fost inserate de marele profesor dacolog Gheorghe D. Iscriu, pe coperta 3 a operei sale nemuritoare Strămoșii Noștri Reali Geții-Dacii-Tracii-Illirii – națiunea matcă din vatra „Vechii Europe”, Ed. „Mica Valahie”, București, 2010)

Sf. Grigore Palama, afirma că „era/ este atotfrumoasă” (Opera Completă, I, trad. Pr. Cristian Chivu, Ed. Patristică, 2005). „Fecioara este manifestarea predestinată a Sofiei”, o „restaurare totală a frumuseții”, dar și „Frumusețea care va salva lumea (de aici și-a luat Dostoievski motto-ul despre Frumusețea salvatoare...), dar nu orice frumusețe, ci frumusețea Duhului Sfânt, cea a Femeii înveșmântate în Soare.” (Paul Evdokimov, Femeia și Mântuirea Lumii, trad. Gabriela Moldoveanu, Ed. Christiana, București, 1995, p. 213, 224, 231).

„Fericită ești Tu între femei, pentru smerenia și credința inimii Tale, căci Tu covârșești toate femeile cu frumusețea Ta și întreci pe îngeri și pe arhangheli cu sfințenia Ta!, grăia plin de admirație Sfântul Dimitrie al Rostovului în, Psaltirea Maicii Domnului, Ed. Bunavestire, p. 11).

Profetul nostru Mihail Eminescu, care o adora, îi atribuia cognomenul de Crăiasă a Cosmosului, însemnând deopotrivă, noblețe, demnitate, frumusețe fizică și spirituală, în timp ce ieroschimonahul martir Daniil Tudor o asemena cu „zorile de albă și curată, Împărăteasa rugăciunii – Rugăciunea

întrupată, Stăpână Porfirogenetă și Doamnă a dimineții!" (Imn-Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu).

Marele Avvă Arsenie Boca afirma că „Maica Domnului este Crinul neamului omenesc!” (Arsenie Boca, Mare Îndrumător de Suflete din Secolul XX)

Marele pătimitor, prigonit pentru dragostea de Dumnezeu, în mod expres pentru Fecioara Maria și pentru Neam Avva Arsenie Papacioc, Duhovnicul Mănăstirii Sfânta Maria-Techirghiol, care s-a învrednicit să vadă și să sărute Cinstitul Brâu al Maicii Domnului, în ziua de 19 Mai 2008, născut în Ziua Învierii Maicii Domnului – 15 August, care și-a trăit și călăuzit viața sub oblăduirea Prea Sfintei Măicuțe, plin de emoție și de bucurie a exclamat, către pelerinii prezenți să întâmpine Brâul: „Dragii mei, Maica Domnului este așa de desăvârșită încât nu putem decât să-i zicem: Iartă-ne că nu te putem înțelege, dar te iubim!” (Între timp și veșnicie – Viața părintelui Arsenie Papacioc, Ed. Accent Print, Suceava - 2014, p. 251)

Așadar, Femeia-Fecioară-Mamă în care sălășluia Frumosul, L-a născut după trup, prin puterea Duhului Sfânt, pe Mântuitorul Hristos cu Frumusețe absolută.

Fecioara MARIA – Maica Domnului nostru IISUS HRISTOS este întreita FRUMUSEȚE, fizică – spirituală - divină!

„Toată har și frumusețe, toată spirit și viață,/ În oglinda feței sale, Paradisul se răsfăță;/ Cât de mult vă lasă-n urmă, o, serafice soboare,/ Cu făptura ei de grații și cu chipul rupt din Soare!” (Poemul ZORILE – Vedere de Sus, precum și altele au fost inspirate de sufletul curat, însângerat al unui erou-martir naționalist, din cohorta miilor de eroi-martiri, neomucenici, care din smerenie față de Fecioara Maria și din dragostea pentru Glia lui și a Ei, și-a înveșmântat numele în anonim înainte de a fi omorât în temnițele barbaro-comuniste..., „Mâncat de vânduții de-acasă/ Vândut de mâncării străini.” A consemnat pentru posteritate și Sinaxar, Editura „Lumină din Lumină”, București, 2005, p. 173)

Marele poet creștin ortodox Vasile Militaru, erou-martir, omorât de aceeași „vânduți” și de aceeași „mâncăi”, în 8 Iulie 1959, în temnița Ocnele Mari și-a adus prinosul de slavă, de rugă și închinare Minunii cerești – Fecioara Maria.

„O, Minunea lumii, Cea cu Fiu Prea-înalt,/ Cerului cu stele Veșnic Diamant!”

(Închinare Maicii Preacurate, în ciclul șapte Îngerilor și Poemele Nemuririi, Ed. „Lumină din Lumină”, București-1995)

O altă întemnițată de aceeași călăi ai Neamului, ai lui Dumnezeu și ai Maicii noastre preacurate, o neprihănită maică a spiritului liric ortodox, un Rug aprins al misticii poeziei religioase, o candelă a Ortodoxiei și o chemare de Neam, Zorica Lațcu – Maica Teodosia – Vladimirești și-a întrupat Frumosul creației din Frumusețea lui Hristos, a Maicii Sale și a Neamului ei preaiubit.

„Tu, Marie, Prea Curată, cel mai dulce dintre nume,/ Trandafir crescut în taina florilor de peste lume,/ Tu revarsă-Ți lin mireasma cea de sfântă curăție,/ Cum n-a fost mireasmă-n lume, și cum nici n-o să mai fie.” (Zorica Lațcu - Teodosia Poezii, Ed. Sofia, București, 2000)

Frumusețea lumii – Armonia cosmică

Dincolo de Frumusețea veșnică, absolută a Ființei lui Dumnezeu – ATOTCREATOARE - întreită în Persoanele ei divine, aflăm Frumosul pancosmic în centrul căruia se află Frumosul rațional - Omul, ca realități create, ca Operă frumoasă în care se răsfrânge Arhetipul FRUMUSEȚII – Sublimul divin.

Atât, Cosmosul - lumea naturală cât și Omul sunt revelații naturale ale cunoașterii.

„Fiecare persoană umană e, într-un anumit fel, un ipostas al întregii naturi cosmice, dar numai în solidaritate cu ceilalți.” (Dumitru Stăniloae, Lumea – operă a iubirii lui Dumnezeu, în Teologia dogmatică ortodoxă, vol. I, București, 1978, p. 324)

Sfântul Grigorie de Nyssa, pare la fel de copleșit de miracolul prim al Creației:

„Temeiul tuturor lucrurilor care a fost pus deodată de puterea negrăită a lui Dumnezeu a fost, așa cum l-a numit <<începutul>>, adică suma concentrată în care erau cuprinse toate... Într-o clipită, Dumnezeu a așezat începuturile, cauzele și puterile tuturor lucrurilor în mod colectiv. Și în primul impuls al voinței Lui, a produs împreună ființa tuturor lucrurilor: cer, eter, stele, foc, aer, apă, pământ, animale, plante...” (PG 44, 72 A-B).

La hotarul dintre veșnicie și timp odrăslesc Zorii diafani ai Creației divine. Clipa făpturii întru eternitatea Armoniei celeste cu ordinele sale perfecte: ordinea angelică, ordinea minerală, ordinea vegetală, ordinea animală și ordinea umană.

Așadar, Atotcreatorul a gândit Creația Sa din veci, mai întâi natura cerească cu slujirile ei, apoi pe cea subpământeană și cea pământeană cu felurile ei însușiri, cu diversitatea caracteristică fiecărui mineral în sclipirile lui, a mirificului vegetal, a ființelor necuvântătoare cu instinctul și culoarea fiecăreia după natura lor potrivită cu gingășia neprihănită sau cu grandoarea formei care împrășteie splendoarea, împărtășind-o cu risipă privirilor vii, admirative, cunoscătoare, chibzuind astfel, perfectarea, înfrumusețarea lor, precum și spiritualizarea și desăvârșirea Omului.

Ce plăsmuire să-i țeasă?/ Ce împodobire să-i pună?/ Ce slujire de slavă?/ Ce culoare să-i dea?/ Ce cântare s-o cânte?/ Ce rugă să o înflorească?/ Ce rod să-i rodească?/ Ce mireasmă să-i reverse?/ Ce dorință să-i suspine?/ Ce râvnă să aibă?/ Ce surâs să-i răsară?/ Ce dor să-l îplinească?/ Ce mângâiere să-l încante?/ Ce măreție să urce?/ Ce îmbrățișare să-l cuprindă?/ Ce iubire să-l aprindă?/ Ce cale să urmeze? Ce înălțime să zboare?/ Ce culmi să atingă?!

După pârinteasca Sa meditație, mai apoi, când s-a împlinit vremea hotărâtă S-a oglindit în toate, le-a binecuvântat și le-a adus surâzând la bucuria existenței, îmbrățișându-le ca o prețuire pentru Omul ce-I poartă Chipul întru Asemănare.

„Dumnezeu însă înainte de a fi cele ce se văd acum a gândit și a pornit să aducă la existență cele ce nu erau; în același timp a gândit și cum trebuie să fie lumea și ce formă să-i de-a materiei, ca să fie în armonie cu ea. Cerului i-a rânduit o natură potrivită cerului, iar formei pământului i-a dat o substanță proprie și trebuincioasă lui. Focului, apei și aerului le-a dat forma pe care a voit-o, și le-a adus la existență așa cum o cerea rațiunea fiecăruia din cele create. A unit într-o prietenie nesfârșită, într-o singură unitate și armonie, întreaga lume, alcătuită din diferite părți”. (Sfântul Vasile cel Mare, Omilii la Hexameron. Trad. și note, Pr. Dumiteru Fecioru, Sofia, Ed. Biserica Ortodoxă, București- 2004, p.40).

În pridvorul Dimineții Creației, Gândurile, Cuvintele și Faptele LOGOSULUI divin grăiesc întru străfulgerarea FRUMUȘETII Sale, risipind-o-n toate, dăruind-o tuturor.

Patriarhul Ierusalimului Sfântul Sofronie (633/ 634 – 11 Martie 638), a întocmit sublimul Rugăciunii de sfințire a Apei Mari – Boboteaza: „Tu, prin voia Ta toate le-ai adus din neființă la ființă, cu puterea Ta ții făptura și cu purtarea de grijă chivernisești lumea. Tu din patru stihii ai întocmit făptura și cu patru vremi ai încununat crugul anului. De Tine se cutremură puterile îngerești. Pe Tine Te laudă soarele. Pe Tine Te ascultă lumina. De Tine se îngrozesc adâncurile. Ție slujesc izvoarele... Puterile îngerești Ție slujesc și cetele Arhanghelilor Ție se închină. Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, împrejur stând și zburând, de frica slavei Tale cele neapropiate se acopăr. Ca și de stihii, și de îngeri, și de cele văzute și nevăzute, să se mărească Numele Tău cel Preasfânt!” (Pr. Prof. Dr. Ene Braniște, Liturgica generală cu noțiuni de artă bisericească, Ed. I.B.M. al B.O.R., București, 1985, p. 98)

FRUMUȘETE

„Și-mi zise Domnul: „Eu sunt Frumusețe!;

În Mine-i cald sălaș de primăveri;

La Mine zorile sunt făr' de seri,

Și Duhul înflorește-n mii de fețe.

Psaltirea negrăitei învieri

Din glasul Meu se toarce cu mândrețe,

La Mine arde patima-n blândețe

Și cântă desfătarea din dureri.

Am tainice izvoare de culori,

Am șopot plin de dulce glăsuire.

Și Eu revărs din veșnice comori,

Peste aleși puteri de plăsmuire,

Și-i fac să-Mi fie asemănători

În duh, prin arzătoarea lor iubire...”

(Zorica Lațcu - *Teodosia Poezii*, Ed. Sofia, București, 2000)

(va urma)